

Jenom jednou

Napsal uživatel Jan Frána - Hafran
Čtvrtek, 15 Zář 2011 19:26

Toho chlápka s divnou kytarou jsme tenhle víkend potkali už ve vlaku. Jinak jsme ho občas vídávali v hospodě v Metodějích nebo v Letný. Patřil prostě do toho volného společenství trampů jezdících do utěšených lesů kolem Sobotnice a jejích přítoků. Mohlo mu být něco mezi čtyřiceti a padesáti, těžko říct. Obvykle nejezdil sólo, někdy byl ve dvojici, častěji s pěti nebo šesti pardama přibližně stejného věku. Dneska s ním nikdo nebyl. Bylo teda logický, že si ve vlaku přisedl k nám.

„Ahoj, kamarádi, můžu se přidat? Nějak jsem na tenhle víkend zůstal sám.“

„Ale jo, proč ne?“ pozval ho Hejkal.

Taky jsme pro tenhle víkend neměli zrovna nával, kromě mne a jeho se nikdo z domova neurval.

„Zahrajeme si?“ zeptal se chlápek, o kterém jsme věděli, že se mu říká Joe. Všimnul si Hejkalovo obouchaný kytary.

„Jasně,“ souhlasil Hejkal, kterej nikdy nemá daleko ke zmáčknutí pár akordů.

Joe vybalil svou, tady v okolí už pověstnou, kytaru. Byla dost neobvyklá a podle všeho hodně stará. Měla takovej kulatější a vykrojenější tvar ozvučny desky než mají ty dnešní jumba a podobný potvory. K tomu měla vyřezávanou španělkovou hlavu a vypouklou loutnovou zadní desku, poslepovanou z ohnutejch úzkejch prkýnek. Vypadala jako kříženec loutny nebo mandolíny s kytarou. Nikdo z nás nic podobného ještě neviděl. Na to, jak musela být stará, ale hrála báječně. Stejně tak, jak její majitel. Konečně jsem viděl, jak Hejkal dostává od někoho v hraní na frač. Za chvíli s náma zpíval celej vagón.

Když přišel čas vystupovat, železnej oř nám přibrzdil v Metodějích a my osaměli s Joem na perónu. Jeho pohled to byl jeden jedinej velkej otazník.

„No tak jo,“ mávnul rukou nakonec Hejkal, pořád ještě zjehlej z toho společnýho muzicírování, a pozval ho k nám na boudu. Normálně tam totiž cizí netaháme, máme tam svoje tajnosti a je to takový dost podivný místo, kde se občas dějou i podivný věci. Proto mu taky říkáme Divný údolí. A nechceme, aby se to rozkřiklo. Takže když se Hejkal rozhodl ho tam pozvat, to už muselo být.

Joe to rychle pochopil. „Nebojte, já na váš flek nikoho vodit nebudu, jsem jako hrob.“

Prošli jsme Krutou pláň, na který nás pěkně profouknul pořád ještě studenej jarní vítr, sestoupili

do údolí Sobotnice a podél Radostínského potoka vklouzli do Divného údolí. Dokonce i do jeho sevřeného kaňonu už přiletělo jaro, kolem potoka se rvaly o místo na slunci sněženky se sasankama, na louce se bělaly první sedmikrásky, nad tím vším poletovali první hmyzáci a krmili svejma tělama hladový jarní ptáky v přestávkách jejich zásnub. Byli jsme skoro doma, zbejvalo jen vydrápat se krpálem na Osadní skálu.

„Flek máte fakt pěkný,“ pochválil Joe náš camp, „ale mám z toho místa hrozně zvláštní pocit. Je tady něco nepopsatelného, cítím tady nějakou tajemnou atmosféru. Genius Loci, duch místa! Mrazí mě z toho v zádech!“

Zarazil se a pátravě se rozhlížel. Věděli jsme, co myslí. Aby mu to dlouho nevrvalo hlavou, protáhli jsme ho po okolí, pochlubili jsme se naší dokonale maskovanou boudou, ukázali, kde je na potoce tůň na mytí, zaskočili na bunkry na hřebenu se podívat, jestli tam někdo netáboří, předvedli mu zbytky srubu, kterej tady kdosi postavil už hodně dávno. A den utekl, že jsme si ani pořádně nestačili všimnout. Najednou tu byla chvíle, kterou u nás na skále miluju nejvíc. Mám tam svůj plácek, ze kterého se vždycky koukám na to, jak sluneční kotouč zapadá za protější svah kaňonu, záda mám opřený o sluncem prohřátou skálu, a když jsem sám, tak si tam tak filozofuju, a když ne, tak filozofujem vespolek. Šel jsem tam i teď. Joe s Hejkalem už zase notovali. Ani nevím, jak dlouho jsem tam seděl, přestal jsem vnímat čas i písničky od ohně. Jen jsem nechal plynout myšlenky a čekal, až se slunce napíchne na vršky stromů. Nakonec to kamarády u ohně přestalo bavit a přišli i s kytarama za mnou. Měli tak čas zahrát dva kousky a pak se to stalo. Právě v tom neuchopitelném okamžiku, kdy se sluneční paprsky naposledy procpaly větvema stromů na hřebenu kopce, právě v tom okamžiku začal hrát Joe tu píseň. Hejkal úplně ztuhnul a zíral na to s otevřenou tlamou. Dělo se něco naprosto výjimečného! Nešlo o píseň samotnou, na ní nic zvláštního nebylo a asi ji budete všichni znát. Je samozřejmě krásná, ale tohle bylo o něčem jiném. Šlo o to, jak byla zahraná. Jako by ji nehrál člověk, možná sama ta kytara to celý dokázala, tóny vylítly ke korunám stromů, propletly se provazama rudého světla zapadajícího slunce, část odlítla do nebe a do bůhvíjak vzdáleného vesmíru, ostatní spadly zase dolů a zjemněný a zesílený vklouzly do našich uší. Sjely po nervových drahách a rozvibrovaly každou buňku našich těl, vyhnaly z mozků i duší všechno ostatní, aby tam mohla vzniknout koncertní síň s tou nejdokonalejší akustikou. Muzika působila na všechny smysly. Před očima jsem měl obrazy zaslíbených zemí, prstama jsem cítil jemný a něžný vibrace přicházející z jehličím pokrytý skály pod náma, vzduch se rozvoněl smůlou a lučníma kytkama, na patře jsem cítil chuť kouře a čaje z jahodového listí. A někdo zpíval, měl Joeho hlas, ale znělo to jako celej sbor nějakých andělů nebo jinejch nebeskejch potvor. Nevzpomenou si, jestli to trvalo dvě minuty nebo dvě století. Těžko říct. Ale nakonec to skončilo. Svět byl zase normální, slunce už za obzorem uhánělo k novému svítání a proti mně seděl Hejkal, kterému se ještě pořád nepodařilo zavřít pusou. Nastalo ticho.

„A je to tady,“ prolomil ho konečně Joe, „už na ni nikdy nesmím hrát,“ podal kytaru Hejkalovi.

„Co blbneš, proč bys nehrál? Vždyť to bylo něco fantastického,“ nechápal Hejkal.

„Ne! Tomu nerozumíte, to tak prostě je! Byl to tenhle okamžik, tohle místo, tohle vaše Divný údolí, tahle kytara a já. Tady jsme se měli sejít a zároveň se definitivně rozloučit. Každěj takhle smí zahrát jenom jednou. Jednou a ne víckrát. Tak to bylo určeno!“

„To si jí jako mám nechat?“

„Asi už musíš, aspoň do doby, než zahraješ tak, jako já dneska.“

„Tak se mi nikdy zahrát nepovede,“ pochyboval Hejkal a váhavě si kytaru od něho vzal.

„Ale jo, povede se ti to. Zatím se to každému povedlo, jenom nikdo nikdy neví kdy, kde a jak se to stane a při který písničce. A pak ji musíš dát dál.“

Jenom jednou

Napsal uživatel Jan Frána - Hafran
Čtvrtek, 15 Zář 2011 19:26

„Tys k ní přišel taky takhle?“ zeptal jsem se.

„Jo. Dostal jsem ji od chlápka, kterému se takhle jednou rozehrála na Velký Americe. A ten ji měl zase po svém bráchovi. Pochybuju, že by ještě někdo dokázal zjistit, komu všemu už prošla rukama, kdo ji vlastně postavil, ani kdy, jak a proč.“

„Ten chlápek ti řekl, že až to přijde, musíš ji předat dál? A co když to neuděláš?“

„Nejsem pověřčivej, ale slyšeli jste sami. To, co se stalo, nebylo normální hraní. A ten chlápek, co jsem ji od něj dostal, vyprávěl, že jeho brácha ji dál předat nedokázal. Měsíc nato se v jednom starým, opuštěným lomu urval kus skály a zavalilo ho to. Kytaru našli na tom sesuvu zaprášenou, trochu odřenou, ale jinak nepoškozenou. Nikdo si neuměl představit, jak se stalo, že ji to nerozdrtilo. Náhoda? Těžko!“

Odmlčel se, pak se zvednul a odešel k ohništi. Za chvíli byl zpátky, i s uzdou na zádech.

„Tak ahoj, radši půjdu, asi už bych se na tu dřevěnou holku nedokázal koukat, natož ji poslouchat. Byli jsme spolu šestnáct let.“

Podal nám ruce a pomalu sestupoval dolů k potoku. Koukal jsem na Hejkala, jak mlčky obrací ten prapodivnej nástroj v ruce, hladí krk, mačká ten jejich úplně první společnej akord a vyluzuje první tóny. Nevěděl jsem, co se mu asi honí hlavou, možná přemejšlel o tom, jak dlouho mu kytara zůstane, nebo jestli si ji vůbec měl brát. Co ale vím určitě je, že bych strašně rád byl u toho, až jim dvěma, Hejkalovi a kytaře, nastane ten poslední společnej okamžik a poslední společná píseň. _____

Jan Frána - Hafran

Trapsavec 2011